

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 128

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 29 januari 2024

aan **GWENDOLYN RUTTEN**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Inburgering - Inning retributie

Vanaf 1 september 2023 zijn bepaalde onderdelen van het inburgeringstraject voor de deelnemers betalend geworden. De deelnemers moeten 180 euro betalen voor de lessen en de test Maatschappelijke oriëntatie en 180 euro voor de lessen en de test Nederlands. Er is echter ook in vrijstellingen voorzien voor bepaalde categorieën inburgeraars. Bij aanvang van de legislatuur zei Vlaams minister-president Jan Jambon bovendien: "We zijn geen onmens. Wie niet de nodige middelen heeft, kan aankloppen bij het OCMW."

Voor wat betreft de cursus en test Maatschappelijke oriëntatie komen de inschrijvingsgelden toe aan het Vlaamse EVA Agentschap Integratie en Inburgering of het stedelijke EVA. Het EVA en het stedelijke EVA maken gezamenlijk afspraken over de wijze waarop de retributies worden geïnd en delen die afspraken mee aan de inburgeraar in het betalingsverzoek. In het geval van betalingsmoeilijkheden kan de retributie betaald worden na de start van de cursus of na het afleggen van de test of vrijstellingstest van het vormingspakket Maatschappelijke oriëntatie. De retributie moet worden betaald binnen dertig dagen na ontvangst van het betalingsverzoek. Het EVA en het stedelijke EVA maken gezamenlijk afspraken over wat begrepen wordt onder betalingsmoeilijkheden. Alvorens het EVA of het stedelijke EVA het attest van inburgering uitreikt, dienen de retributies betaald te zijn door de inburgeraar.

1. Welke afspraken zijn er tussen de EVA's gemaakt over de inning van de retributies? Op welk moment gebeurt het betalingsverzoek?
2. Welke afspraken werden gemaakt en welk beleid wordt gevoerd rond inburgeraars met betalingsmoeilijkheden? Hoeveel en welk aandeel van de retributieplichtige inburgeraars hadden tot op heden betalingsmoeilijkheden?
3. Kan de minister meedelen hoeveel inburgeraars er inmiddels een retributie opgelegd kregen voor hun cursus en test Maatschappelijke oriëntatie en hoeveel er werden vrijgesteld? Graag ook de onderverdeling tussen de verschillende gronden voor vrijstelling.
4. Welk bedrag aan retributies werd er inmiddels al geïnd door de EVA's? Graag een onderverdeling tussen de EVA's.
5. Welke afspraken werden gemaakt of welke situatie doet zich voor aangaande de terugbetaling van de retributies door de OCMW's? Zijn er OCMW's die de inschrijvingsgelden structureel of in bepaalde gevallen terugbetalen? Graag een toelichting.
6. Welke initiatieven neemt de minister nog in dit verband?

GWENDOLYN RUTTEN

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 128 van 29 januari 2024

van **CHRIS JANSSENS**

1. Het moment van inschrijving voor de cursus MO en/of test MO is het moment dat ook de retributie vastgelegd wordt. Op dat moment wordt bepaald hoeveel de inburgeraar moet betalen voor de cursus en/of test die ingepland worden. Het uitgangspunt is de inburgeraars volledig en direct te laten betalen, bij voorkeur digitaal. Op dat moment wordt ook het betaalverzoek opgemaakt. De inburgeraar kan niet deelnemen aan de cursus/test als de betaling niet voldaan is, tenzij er betalingsafspraken gemaakt zijn (zie vraag 2).
2. De 3 agentschappen stelden voor de klant een retributiereglement op, zie [Documenten in het kader van inburgering | Agentschap \(integratie-inburgering.be\)](#). Daarin is meer informatie te vinden over wie is vrijgesteld van de retributie en ook wat de mogelijkheden zijn indien betrokkene niet onmiddellijk kan betalen. Er worden concrete afspraken gemaakt, op het moment dat de inburgeraar zich inschrijft voor een cursus/test MO. Deze afspraken worden schriftelijk vastgelegd en ondertekend door de inburgeraar. Inburgeraars die hier beroep op doen, kunnen wel deelnemen aan de cursus/test zonder dat de (volledige) retributie voldaan is. Als ze deze uiteindelijk niet volledig betalen wordt het dossier doorgestuurd naar de Vlaamse Belastingdienst (VlaBel), waardoor de verschuldigde retributie gedwongen opgevorderd kan worden. Voor de cijfers over inburgeraars met betaalmoeilijkheden, zie vraag 3.
3. In totaal zijn er tussen 1/9/2023 en 5/2/2024 6.494 unieke personen die ofwel een betaalverzoek ofwel een vrijstelling van retributie hebben gekregen voor een cursus MO of test MO.
 - 1.115 unieke personen kregen geen uitstel of vrijstelling
 - 582 unieke personen kregen uitstel van betaling
 - 4.797 unieke personen werden vrijgesteld van de betaling

Reden vrijstelling	
Werkzoekend met opleiding ikv naar werk	41%
Inkomen leefloon/maatschappelijke dienstverlening	33%
geen diploma sec. + ingeschreven in modules geletterdheid	15%
verplicht ingeschr. werkzoekend en geen inschakelingsuitkering	11%
Totaal	100%

4. Hierbij een tabel van de reeds geïnde bedragen:

Agentschap	Reeds betaald
Agentschap Integratie en Inburgering	€132.270
Atlas	€47.070
Amal	€14.565
Totaal	€193.905

5. Het algemeen principe is dat elk lokaal bestuur de lokale autonomie heeft om zelf te bepalen hoe ze omgaan met steunaanvragen van inburgeraars, of ze een tegenprestatie

verwachten voor toegekende ondersteuning en of ze elke aanvraag op dezelfde wijze behandelen. Daarnaast is het de verantwoordelijkheid van de inburgeraar om de steunaanvraag in te dienen bij het lokaal bestuur en de trajectbegeleider te informeren over de beslissing van het lokaal bestuur.

Bijvoorbeeld de stad Gent voorziet voor inburgeraars die geen aanspraak kunnen maken op een decretale vrijstelling en die onvoldoende gebaat zijn met de voorziene mogelijkheden voor betalingsuitstel, een tussenkomst in de kosten van retributie. Dit enkel voor personen met verhoogde tegemoetkoming in de ziektekosten. OCMW Gent voorziet individuele tussenkomst na financieel onderzoek voor mensen die aan de voorwaarden voor voedselhulp voldoen. Dit wordt in het brede stedelijke armoedebelief als drempelwaarde gehanteerd. Mensen die niet in aanmerking komen voor individuele tussenkomst van het OCMW kunnen doorverwezen worden naar budgethulp bij het OCMW.

6. Er zijn geen verdere initiatieven ter zake.